

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 104

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 7 februarie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
171. — Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației pentru aprobarea reglementării tehnice „Cod de proiectare a construcțiilor cu pereți structurali de beton armat, indicativ CR 2-1-1.1/2022”	2
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 82 din 19 decembrie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	3–15

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

pentru aprobarea reglementării tehnice „Cod de proiectare a construcțiilor cu pereți structurali de beton armat, indicativ CR 2-1-1.1/2022”

În conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Regulamentul privind activitatea de reglementare în construcții și categoriile de cheltuieli aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 203/2003, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 5 pct. 31) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.016/2004 privind măsurile pentru organizarea și realizarea schimbului de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, precum și al regulilor referitoare la serviciile societății informaționale între România și statele membre ale Uniunii Europene, precum și Comisia Europeană, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Procesul-verbal de avizare nr. 2 din 10.06.2022 al Comitetului tehnic de specialitate CTS A — Rezistență mecanică și stabilitate, Subcomitetul construcții civile, industriale și agricole și Procesul-verbal de avizare nr. 21 din 23.11.2022 al Comitetului tehnic de coordonare generală al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, precum și faptul că reglementarea tehnică a fost adoptată cu respectarea procedurii de notificare prevăzute de Directiva (UE) 2015/1.535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 241 din 17.09.2015,

în temeiul art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă reglementarea tehnică „Cod de proiectare a construcțiilor cu pereți structurali de beton armat, indicativ CR 2-1-1.1/2022”, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în 30 de zile de la data publicării.

Art. 3. — Prezentul ordin nu se aplică obiectivelor/proiectelor de investiții pentru care se realizează măsuri de renovare energetică:

a) ale căror lucrări sunt în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentului ordin;

b) pentru ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost inițiate procedurile de achiziție publică până la data intrării în vigoare a prezentului ordin, prin transmiterea spre publicare a anunțului de participare/emiterea invitației de participare, respectiv ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de

avizare a lucrărilor de intervenții au fost recepționate de investitor/beneficiar ori au fost depuse spre aprobare/avizare;

c) ale căror proiecte tehnice sunt elaborate în baza studiilor de fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenții menționate la lit. b);

d) ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții necesită actualizare, în conformitate cu actele normative în vigoare, dacă au fost elaborate și recepționate de investitor/beneficiar până la data intrării în vigoare a prezentului ordin ori sunt depuse spre reaprobare/reavizare;

e) pentru care a fost aprobată finanțarea.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 2.361/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice „Cod de proiectare a construcțiilor cu pereți structurali de beton armat, indicativ CR 2-1-1.1/2013”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 și 583 bis din 13 septembrie 2013 și în Buletinul Construcțiilor nr. 10/2013, se abrogă.

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

București, 1 februarie 2023.

Nr. 171.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 82**din 19 decembrie 2022**

Dosar nr. 1.708/1/2022

Completul compus din:

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Mircea Mugurel Șelea	— judecător la Secția penală
Constantin Epure	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală

Pe rol soluționarea cauzei având ca obiect sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Brașov — Secția penală în Dosarul nr. 190/64/2022, respectiv de Curtea de Apel București — Secția I penală, în dosarele nr. 4.334/2/2022 și nr. 4.382/2/2022, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. *Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*

2. *În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022?*

3. *Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?*

Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 25 noiembrie 2022, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când instanța a apreciat necesară amânarea pronunțării soluției în prezenta cauză și stabilirea unui termen pentru pronunțare la data de 12 decembrie 2022 și ulterior la data de 19 decembrie 2022, când, în aceeași compunere, a decis următoarele:

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE —
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR
CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin **Încheierea din ședința publică din data de 26 iulie 2022 Curtea de Apel Brașov — Secția penală**, în baza art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. *Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*

2. *În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022?*

Sesizarea a fost înregistrată cu nr. 1.708/1/2022 pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Brașov, persoana condamnată T. O. a formulat contestație în anulare împotriva Deciziei penale nr. 592/AP din 28 octombrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în soluționarea apelului formulat împotriva Sentinței penale nr. 453 din 19 martie 2021 a Judecătoria Brașov, pronunțată în Dosarul nr. 18.552/197/2019.

În motivare, contestatorul a apreciat ca fiind incident cazul de contestație în anulare prevăzut de dispozițiile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, susținând că a fost condamnat deși la dosar existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal, datorită împlinirii termenului de prescripție specială prevăzut de art. 154 alin. (4) din Codul penal.

Prin **Sentința penală nr. 453 din data de 19 martie 2021**, pronunțată în Dosarul nr. 18.552/197/2019, Judecătoria Brașov, în baza art. 396 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, raportat la art. 244 alin. (1), cu aplicarea art. 35 alin. (1)

(34 de acte materiale) și art. 5 din Codul penal, l-a condamnat pe inculpatul T. O. la pedeapsa principală de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune în formă continuată (faptă din perioada iulie—septembrie 2011).

În baza art. 67 alin. (1) din Codul penal, i s-a interzis inculpatului ca pedeapsă complementară exercitarea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g), pe o perioadă de 4 ani. În baza art. 65 alin. (1) din Codul penal i s-a interzis inculpatului ca pedeapsă accesorie exercitarea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g).

S-a constatat că infracțiunea pentru care inculpatul a fost condamnat în prezenta cauză a fost concurentă cu infracțiunile pentru care inculpatul a fost condamnat prin următoarele sentințe: Sentința penală nr. 103 din 8 martie 2013 a Judecătoria Alba Iulia, definitivă prin Decizia penală nr. 660 din 11 iunie 2013 a Curții de Apel Alba Iulia; Sentința penală nr. 158 din 4 martie 2013 a Judecătoria Târgu Mureș, definitivă prin Decizia penală nr. 597/R din 11 noiembrie 2013 a Curții de Apel Târgu Mureș; Sentința penală nr. 860 din 30 aprilie 2013 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 986 din 5 decembrie 2013 a Curții de Apel Brașov; Sentința penală nr. 151 din 3 aprilie 2014 a Judecătoria Buftea, definitivă prin Decizia penală nr. 675 din 23 mai 2014 a Curții de Apel București; Sentința penală nr. 1.840 din 11 decembrie 2014 a Judecătoria Aiud, definitivă prin Decizia penală nr. 769/A din 15 septembrie 2015 a Curții de Apel Alba Iulia; Sentința penală nr. 314 din 9 februarie 2016 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 504 din 22 iunie 2016 a Curții de Apel Brașov; Sentința penală nr. 1.187 din 17 iulie 2014 a Judecătoria Aiud, definitivă prin Decizia penală nr. 28/A din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Alba Iulia.

S-au descontopit pedeapsa rezultantă principală de 7 ani închisoare, pedeapsa accesorie rezultantă și pedeapsa complementară rezultantă, aplicate prin Sentința penală nr. 526 din 22 martie 2018 a Judecătoria Brașov, definitivă la 26 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.171/197/2018, și s-au repus în individualitatea lor pedepsele dispuse în sentințele menționate mai sus, ce au fost detaliate pe larg în dispozitivul sentinței instanței de fond, făcându-se mențiune de restul de 391 de zile închisoare rămas neexecutat din executarea Sentinței nr. 527 din 28 februarie 2006 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 430 din 2 august 2006 a Curții de Apel Brașov.

A fost menținută revocarea liberării condiționate acordată prin Sentința penală nr. 2.208 din 12 octombrie 2006 a Judecătoria Brașov, revocare dispusă prin Sentința penală nr. 158 din 4 martie 2013 a Judecătoria Târgu Mureș, definitivă prin Decizia penală nr. 597/R din 11 noiembrie 2013 a Curții de Apel Târgu Mureș.

În baza art. 40, art. 38 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, prima instanță a contopit pedeapsa principală aplicată în prezenta cauză cu pedepsele principale menționate anterior și a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 4 ani închisoare la care s-a adăugat un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse concurente (o treime din 34 de ani și 4 luni), respectiv un spor de 11 ani, 5 luni și 10 zile, inculpatul executând pedeapsa principală rezultantă de 15 ani, 5 luni și 10 zile închisoare.

În baza art. 45 alin. (3) lit. a) din Codul penal, i s-a aplicat inculpatului, pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară rezultantă constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g), pe o perioadă de 4 ani. În baza art. 45 alin. (5) raportat la alin. (3) lit. a) din Codul penal, i s-a aplicat inculpatului, pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa accesorie rezultantă.

Instanța de fond a constatat că infracțiunile concurente de mai sus au fost săvârșite în stare de recidivă postcondamnatorie

prin raportare la infracțiunile la care inculpatul a fost condamnat prin Sentința penală nr. 1.494 din 15 aprilie 1999 a Judecătoria Iași, definitivă prin Decizia penală nr. 243 din 13 martie 2001 a Curții de Apel Iași, Sentința penală nr. 1.173 din 22 mai 2002 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 415 din 30 mai 2002 a Curții de Apel Brașov, Sentința penală nr. 357 din 17 decembrie 2003 a Judecătoria Zărnești, definitivă prin Decizia penală nr. 703/A din 19 octombrie 2004 a Tribunalului Brașov, și Sentința penală nr. 1.594 din 24 iunie 2004 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 612 din 18 octombrie 2005 a Curții de Apel Brașov, contopite prin Sentința penală nr. 527 din 28 februarie 2006 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 430 din 2 august 2006 a Curții de Apel Brașov.

În baza art. 43 alin. (2) din Codul penal, s-a adăugat restul rămas neexecutat de 391 de zile închisoare din executarea Sentinței nr. 527 din 28 februarie 2006 a Judecătoria Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 430 din 2 august 2006 a Curții de Apel Brașov la pedeapsa rezultantă a concursului de infracțiuni de 15 ani, 5 luni și 10 zile închisoare, inculpatul executând efectiv pedeapsa principală rezultantă de 15 ani, 5 luni și 401 zile.

În baza art. 45 alin. (3) lit. b) din Codul penal, a fost aplicată, pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa complementară rezultantă, constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g), pe o perioadă de 4 ani. În baza art. 45 alin. (5) din Codul penal raportat la art. 45 alin. (3) lit. b) din Codul penal, a fost aplicată, pe lângă pedeapsa principală rezultantă, pedeapsa accesorie rezultantă, constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și g) din Codul penal.

În baza art. 404 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 40 alin. (3) și art. 72 alin. (1) din Codul penal, s-au dedus din pedeapsa rezultantă a închisorii următoarele perioade: de la 28 decembrie 2006 la 14 mai 2007, de la 21 februarie 2013 la 22 martie 2013, de la 6 iunie 2013 la 10 iunie 2013, de la 13 iunie 2013 la 15 noiembrie 2016, de la 18 ianuarie 2018 la 11 septembrie 2018 inclusiv și 252 de zile considerate ca executate în baza Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În baza art. 45 alin. (4) din Codul penal, s-a dedus din durata pedepsei complementare rezultante de 4 ani de mai sus perioada de la 16 iunie 2020 la zi.

În baza art. 105 alin. (1) din Codul penal, instanța de fond a anulat liberarea condiționată dispusă prin Sentința penală nr. 1.033 din 9 noiembrie 2016 a Judecătoria Deva și liberarea condiționată dispusă prin Sentința penală nr. 1.541 din 5 septembrie 2018 a Judecătoria Brașov și a dispus executarea pedepsei rezultante de mai sus.

În ceea ce privește latura civilă, instanța de fond a soluționat acțiunile civile formulate în cauză potrivit dispozitivului.

Prin **Decizia penală nr. 592/AP din data de 28 octombrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Brașov — Secția penală**, s-a dispus:

În baza art. 421 pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, a fost admis apelul declarat de inculpatul T. O. împotriva Sentinței penale nr. 453 din data de 19 martie 2021 a Judecătoria Brașov, pronunțată în Dosarul nr. 18.552/197/2019 (cu omisiunea vădită înlăturată conform Încheierii din data de 19 aprilie 2021), care a fost desființată sub aspectul modalității de stabilire a legii penale mai favorabile, al pedepselor principale, complementare și accesorii aplicate inculpatului pentru infracțiunea de înșelăciune, procedeul contopirii și al cuantumului pedepsei rezultante.

În baza art. 215 alin. (1), (3), (4) și (5) din Codul penal vechi cu aplicarea art. 41 alin. (2) din Codul penal vechi (34 de acte materiale), art. 37 lit. a) din Codul penal vechi, art. 74 alin. (2), art. 76 alin. (2) din Codul penal vechi și art. 5 din Codul penal, inculpatul T. O. a fost condamnat la pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare și interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza II, lit. b) și lit. c) din Codul penal vechi, pe o durată de 4 ani (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electiv publice, dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat și dreptul de a fi administrator sau persoană împuternicită în cadrul societăților comerciale), pentru comiterea infracțiunii de înșelăciune în formă continuată.

În baza art. 71 din Codul penal vechi, s-a dispus aplicarea pedepsei accesorii constând în interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza II, lit. b) și lit. c) din Codul penal vechi (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electiv publice, dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat și dreptul de a fi administrator sau persoană împuternicită în cadrul societăților comerciale).

Au fost menținute dispozițiile privind descontopirea pedepsei rezultante principale de 7 ani închisoare, a pedepsei accesorii rezultante și a pedepsei complementare rezultante, aplicate prin Sentința penală nr. 526 din 22 martie 2018 a Judecătorei Brașov, definitivă la 26 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.171/197/2018, și soluția referitoare la liberarea condiționată dispusă prin Sentința penală nr. 158 din 4 martie 2013 a Judecătorei Târgu Mureș, definitivă prin Decizia penală nr. 597/R din 11 noiembrie 2013 a Curții de Apel Târgu Mureș.

În baza art. 36 din Codul penal vechi raportat la art. 34 alin. (1) lit. b) din Codul penal vechi și art. 61 alin. (1) din Codul penal vechi, s-a contopit pedeapsa principală aplicată prin prezenta sentință cu pedepsele principale repuse în individualitatea lor în urma descontopirii pedepsei rezultante de 7 ani închisoare aplicate prin Sentința penală nr. 526 din 22 martie 2018 a Judecătorei Brașov și cu restul de 391 de zile închisoare rămas de executat din Sentința nr. 527 din 28 februarie 2006 a Judecătorei Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 430 din 2 august 2006 a Curții de Apel Brașov, și s-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 4 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de 4 ani închisoare, pedeapsa principală rezultantă fiind astfel de 8 ani închisoare.

În baza art. 36 din Codul penal vechi raportat la art. 35 alin. (3) din Codul penal vechi, i s-au interzis inculpatului drepturile prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza II, lit. b) și lit. c) din Codul penal vechi, pe o durată de 4 ani (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electiv publice, dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat și dreptul de a fi administrator sau persoană împuternicită în cadrul societăților comerciale).

În baza art. 71 din Codul penal vechi, s-a aplicat pedeapsa accesorie constând în interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza II, lit. b) și lit. c) din Codul penal vechi (dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electiv publice, dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat și dreptul de a fi administrator sau persoană împuternicită în cadrul societăților comerciale).

S-a reținut ca temei al deducerii din pedeapsa rezultantă de 8 ani închisoare a perioadelor executate de inculpat din pedepsele aplicate anterior, dispozițiile art. 36 alin. (3) din Codul penal vechi raportat la art. 88 alin. (1) din Codul penal vechi, în loc de art. 40 alin. (3) și art. 72 alin. (1) din Codul penal.

A fost înlăturată aplicarea dispozițiilor art. 45 alin. (4) din Codul penal și art. 105 alin. (1) din Codul penal.

S-au menținut celelalte dispoziții ale hotărârii atacate.

În ceea ce privește cauza de încetare a procesului penal privind prescripția răspunderii penale, ce face obiectul contestației în anulare, prin decizia contestată s-a reținut că este

neîntemeiată solicitarea inculpatului de a se dispune încetarea procesului penal față de acesta în baza art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește legea penală mai favorabilă, instanța de apel a apreciat că în aplicarea art. 5 din Codul penal se impune a se reține în favoarea inculpatului T. O. dispozițiile Codului penal din 1969 ca fiind legea penală mai favorabilă, având în vedere regimul sancționator aplicabil în cazul revocării liberării condiționate potrivit legilor succesive, precum și dispozițiile art. 74 alin. (2) din Codul penal din 1969 privind circumstanțele atenuante, ținând seama de durata deosebit de mare a procesului penal, evaluare care a avut ca efect coborârea pedepselor sub minimul special prevăzut de lege.

III. **Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Cu privire la prima chestiune de drept invocată, care vizează interpretarea dispozițiilor art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală pentru a se stabili dacă instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză, Curtea a reținut următoarele:

Dezlegarea chestiunii de drept invocate trebuie să țină seama, în primul rând, de natura juridică a contestației în anulare, care este o cale extraordinară de atac ce poate fi exercitată în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, în scopul anulării unei hotărâri definitive pronunțate cu încălcarea normelor procesual penale, fiind o cale de atac de retractare, instanța care a pronunțat hotărârea cu încălcarea legii anulând hotărârea în scopul înlăturării erorilor de procedură (error in procedendo).

În aceste condiții, în cazul în care instanța de apel a analizat toate legile penale succesive și a identificat legea penală mai favorabilă, ca fiind legea veche, stabilirea acesteia nu poate face obiect de cenzură în calea extraordinară de atac a contestației în anulare întrucât o interpretare contrară ar însemna transformarea contestației în anulare, ca și cale extraordinară de atac, într-un apel deghizat, permițându-se, contrar legii, pronunțarea unei soluții diametral opuse, exclusiv pe baza unei interpretări diferite date aceluiași elemente avute în vedere de instanța de apel, de către judecători din cadrul aceleiași instanțe. Or, o nouă analiză a fondului cauzei poate fi dispusă, exclusiv, în ipoteza în care în cadrul contestației în anulare apar elemente noi circumscrise unei erori de procedură a instanței de apel, pornindu-se, în mod obligatoriu, de la principiul prezumției legalității hotărârii judecătorești.

Ca atare, orice aspect care a fost pus în discuția părților de către instanța de apel și cu privire la care s-a pronunțat definitiv constituie o chestiune care intră în puterea lucrului judecat, neputând fi invocată ca și caz de contestație în anulare.

În aceste condiții, se pune întrebarea dacă omisiunea instanței, în ciclul procesual ordinar, de a avea în vedere și de a analiza una dintre legile succesive care determină incidența unei cauze de încetare a procesului penal constituie o eroare de procedură, potrivit art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, sau dacă aceasta reprezintă o eroare de judecată, iar stabilirea legii penale mai favorabile nu poate face obiect de cenzură în calea extraordinară de atac a contestației în anulare întrucât nu se încadrează în niciunul dintre cazurile expres și limitativ prevăzute de dispozițiile art. 426 din Codul de procedură penală.

Astfel cum s-a menționat mai sus, chestiunea de drept invocată este generată de împrejurarea că pe rolul instanțelor de judecată au fost înregistrate mai multe contestații în anulare întemeiate pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din

26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal, respectiv împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale potrivit dispozițiilor art. 154 din Codul penal.

Aceste contestații în anulare determină în realitate analizarea/reanalizarea legii penale mai favorabile aplicabile în cauză, având în vedere că se solicită, în esență, aplicarea unei legi penale în vigoare în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022 [contestatorii apreciind că legea în vigoare ulterior Deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale a României este mai favorabilă în ceea ce privește dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, având în vedere că prin Decizia nr. 358/2022 Curtea Constituțională a reținut că Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 este o decizie simplă/extremă, astfel că în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art. 147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al legislației nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale].

Prin urmare, chestiunea de drept prezintă relevanță nu doar în cazul condamnărilor dispuse în baza Codului penal din 1969, ci și în ce privește condamnărilor dispuse în baza Codului penal în vigoare, având în vedere că în acest din urmă caz pot fi comparate cel puțin două legi penale succesive, respectiv dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal în vigoare în perioada 1 februarie 2014—26 iunie 2018, până la data publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018, și dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal în vigoare în perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022 pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal.

În urma consultării practicii judiciare s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unitare în ceea ce privește contestațiile în anulare (întemeiate pe aceste decizii ale Curții Constituționale) formulate împotriva hotărârilor penale definitive prin care s-a analizat cauza de încetare referitoare la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, fiind identificate două orientări.

Curtea a apreciat că pot fi identificate argumente pertinente în sprijinul ambelor orientări jurisprudențiale.

Astfel, pe de o parte, omisiunea instanței, care a pronunțat o hotărâre definitivă de condamnare, de a avea în vedere una dintre legile succesive care determină incidența unei cauze de încetare a procesului penal poate constitui o eroare de procedură, adică o nepronunțare imputabilă instanței care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare.

Pe de altă parte, Curtea a reținut că această cale extraordinară de atac poate fi exercitată în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, iar legiuitorul nu a reglementat un astfel de caz de contestație în anulare, în ipoteza succesiunii de legi penale în timp.

Totodată, aplicarea legii mai favorabile potrivit art. 5 din Codul penal reprezintă un proces complex, instanța care realizează această analiză având în vedere mai multe criterii în analiza legilor penale succesive, respectiv: condițiile de incriminare, cerințele privind tragerea la răspundere penală, condițiile de sancționare și consecințele condamnării, astfel că reanalizarea legii penale mai favorabile poate echivala cu o nouă rejudecare a cauzei.

IV. Încheieri de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală conexe la prezenta cauză

IV.1. Dosarul nr. 1.794/1/2022

Prin **Încheierea din data de 28 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în Dosarul nr. 4.334/2/2022**, în baza art. 476 alin. (1) raportat la art. 475

din Codul de procedură penală, s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?”

Sesizarea a fost înregistrată cu nr. 1.794/1/2022 pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Expunerea succintă a cauzei

Prin Sentința penală nr. 490 din 1 iulie 2021 a Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția penală, definitivă prin Decizia penală nr. 384/A din 31 martie 2022 a Curții de Apel București — Secția a II-a penală, pronunțată în Dosarul nr. 21.929/300/2020, inculpatul I.M. a fost condamnat la pedeapsa de 10 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis de conducere în stare de recidivă postcondamnatorie, prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din același cod (*faptă din 4 octombrie 2015*).

Împotriva hotărârii penale anterior menționate a declarat contestație în anulare contestatorul condamnat I.M., invocând cazul prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, respectiv omisiunea instanței de a se pronunța asupra unui caz de încetare a procesului penal cu privire la care existau probe în dosar.

În fapt, s-a susținut că, în condițiile în care Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 este o decizie simplă extremă, ulterior datei de 30 mai 2018 nu a existat niciun caz de întrerupere a termenului de prescripție, astfel că, în cauză, raportat la data săvârșirii faptei, s-a împlinit termenul de prescripție generală, iar soluția corectă ar fi fost aceea de a dispune încetarea procesului penal potrivit art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București — Secția I penală cu nr. 4.334/2/2022.

La termenul de judecată din data de 28 iunie 2022, Curtea de Apel București a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală, pentru lămurirea unei chestiuni de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea pe fond a cauzei, respectiv:

„Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate, în perioada anterior menționată?”

Punctul de vedere al completului de judecată

În majoritate, în esență, s-a reținut că, prin Decizia nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a statuat că, *„în interpretarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, instanța care soluționează contestația în anulare nu poate reanaliza o cauză de încetare a procesului penal, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența cauzei de încetare a procesului penal”*.

În considerentele acestei decizii, instanța supremă a arătat, cu referire la cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, că acesta *„se întemeiază exclusiv pe modul viciat al instanței de apel de a judeca și nu pe*

modul în care aceasta a examinat și motivat neincidența cazului de încetare a procesului penal. **Numai în situația în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cauzei de încetare a procesului penal** — pentru care existau la dosar probele necesare care conduceau la soluția de încetare a procesului penal — se poate constata o eroare de procedură, adică o nepronunțare imputabilă instanței care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare”.

S-a mai reținut că „a interpreta altfel acest caz de contestație în anulare ar însemna transformarea contestației în anulare, ca și cale extraordinară de atac, într-un apel deghizat, permițându-se, contrar legii, pronunțarea unei soluții diametral opuse, exclusiv pe baza unei interpretări diferite date aceluiași elemente avute în vedere de instanța de apel, de către judecători din cadrul aceleiași instanțe.

O nouă analiză a fondului cauzei poate fi dispusă, exclusiv, în ipoteza în care în cadrul contestației în anulare apar elemente noi circumscrise unei erori de procedură a instanței de apel, pornindu-se, în mod obligatoriu, de la principiul prezumției legalității hotărârilor judecătorești.

Ca atare, orice aspect care a fost pus în discuția părților de către instanța de apel și cu privire la care s-a pronunțat definitiv constituie o chestiune care intră în puterea lucrului judecat, neputând fi invocată ca și caz de contestație în anulare.

O interpretare contrară a textului de lege (...) ar schimba natura juridică a contestației în anulare dintr-o cale extraordinară de atac într-o cale ordinară de atac, adică în exercitarea unui nou control judiciar asupra fondului cauzei, prin posibilitatea reexaminării legalității și temeiniciei soluției instanței de apel care, pe baza probelor de la dosar, a examinat și motivat lipsa incidenței cauzei de încetare a procesului penal”.

În continuare, s-a arătat că această concluzie derivă, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și din aceea că unul dintre principiile fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității juridice care impune, inter alia, ca, atunci când instanțele au pronunțat o soluție definitivă, soluția lor să nu poată fi repusă în discuție (...) cu unicul scop de a obține o reexaminare a situației de fapt. „Jurisprudența instanței de contencios european a statuat că revizuirea nu ar trebui tratată ca un apel deghizat, iar simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra aceleiași situații nu este un temei suficient pentru a constitui premisa unei rejudecări a aceleiași cauze (Cauza Urbanovici c. României, Cauza Mitrea c. României, Cauza Riabkyh c. Rusiei).

În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în mod constant, că revizuirea unei hotărâri irevocabile poate interveni numai pentru un «defect fundamental», care a devenit cunoscut numai după terminarea procesului, iar atunci când este/devine cunoscut în cursul procesului, părțile au la îndemână căile ordinare de atac (Cauza Popescu Stanca contra României). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că reprezintă «defect fundamental», care justifică revizuirea unei hotărâri intrate în puterea lucrului judecat, numai «circumstanțele nou descoperite», iar nu «circumstanțele noi». Circumstanțele care au legătură cu cazul și care au existat anterior în cursul procesului și nu fuseseră dezvăluite judecătorului, devenind cunoscute numai după terminarea procesului, sunt «nou descoperite», în timp ce circumstanțele care privesc cazul, dar au luat naștere după proces, sunt «noi».”

Având în vedere aceste considerente, apreciate ca fiind relevante, obligatorii potrivit dispozițiilor imperative ale art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală, Curtea a reținut că se impune a se stabili dacă omisiunea instanței de apel de a avea în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada

26 iunie 2018—30 mai 2022, constituie un element nou descoperit, circumscris unei erori de procedură a instanței de apel, în condițiile în care instanța a dezbătut și analizat existența unei cauze de încetare a procesului penal, luând în considerare caracterul interpretativ al Deciziei nr. 297/2018, reținând că aceasta nu este incidentă întrucât nu era împlinit termenul de prescripție specială a răspunderii penale.

În urma consultării practicii judiciare s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unitare în ceea ce privește contestațiile în anulare (întemeiate pe aceste decizii ale Curții Constituționale) formulate împotriva hotărârilor penale definitive prin care s-a analizat cauza de încetare referitoare la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, fiind identificate două orientări:

Într-o primă orientare, s-a reținut că în ipoteza în care cauza prezumată de încetare a procesului penal a făcut obiectul unei evaluări nemijlocite a instanței, care a statuat neechivoc asupra inaplicabilității sale și a dispus condamnarea inculpatului, hotărârea se bucură pe deplin de autoritate de lucru judecat, iar argumentele instanței nu mai pot fi repuse în discuție.

S-a mai susținut, în esență, că omisiunea instanței de a se pronunța asupra prescripției generale, în contextul unei practici unitare cu privire la dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, nu este generată de o eroare de procedură, adică o nepronunțare care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare, ci de faptul că atât părțile, cât și organul judiciar nu au mai considerat necesar a se analiza această problemă de drept ce primise o dezlegare unitară în practică și în doctrină.

În cea de-a doua orientare, s-a reținut că omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022 reprezintă o eroare de procedură, în sensul art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală.

În argumentarea acestei orientări s-au expus considerentele Deciziei nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală și s-a reținut că omisiunea instanței de apel de a pune în discuția părților, de a analiza și de a se pronunța asupra unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție, cu consecința împlinirii termenului de prescripție, a înlăturării răspunderii penale și a împiedicării exercitării acțiunii penale împotriva inculpatului, constituie o eroare de procedură și nu o eroare de judecată (Încheierea din 28 iunie 2022 a Curții de Apel București, pronunțată în Dosarul nr. 4.334/2/2022, a se vedea opinia minoritară).

În ceea ce privește punctul de vedere al instanței, Curtea a apreciat ca fiind întemeiate argumentele aduse în sprijinul primei orientări.

Suplimentar considerentelor expuse mai sus, Curtea a reținut ca fiind relevantă în prezenta cauză și Decizia Curții Constituționale a României nr. 453 din 24 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1190 din 7 decembrie 2020, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și s-a constatat că dispozițiile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în interpretarea dată acestora prin Decizia nr. 10 din 29 martie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În considerentele acestei decizii, Curtea Constituțională a reținut că odată ce instanța a analizat cauza de încetare a procesului penal, la cerere sau din oficiu, și a apreciat că aceasta nu este incidentă, pronunțând o hotărâre de condamnare ce a dobândit autoritate de lucru judecat, contestația în anulare întemeiată pe art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală nu mai poate fi admisă.

De asemenea, Curtea a reținut că, spre deosebire de ipoteza anterior invocată, omisiunea instanței de a se pronunța cu privire la incidența unei cauze de încetare a procesului penal reprezintă o eroare de procedură, în acest caz instanța neanalizând aspectele ce ar putea determina o soluție de încetare a procesului penal.

Prin urmare, Curtea a constatat că omisiunea instanței de a se pronunța asupra unei cauze de încetare a procesului penal poate face obiectul căii extraordinare de atac a contestației în anulare, prevăzută la art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, pe când soluția greșitei nedispunerii a încetării procesului penal, în situația în care instanța, în mod eronat, a constatat lipsa incidenței unei cauze de încetare a procesului penal, nu face obiectul de reglementare al textului criticat.

În opinie minoritară, s-a apreciat că omisiunea punerii în discuție, analizării și pronunțării asupra unei cauze de încetare a procesului penal, inclusiv a prescripției răspunderii penale, este o chestiune eminentemente procedurală, intrând în sfera de aplicabilitate a art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală și că acest aspect rezultă atât din textul de lege, cât și din Decizia nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, neimpunându-se sesizarea aceleiași structuri jurisdicționale, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, pentru pronunțarea unei noi hotărâri prealabile.

IV.2. Dosarul nr. 1.795/1/2022

Prin **Încheierea din data de 28 iunie 2022, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în Dosarul nr. 4.382/2/2022**, în baza art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?”

Sesizarea a fost înregistrată cu nr. 1.795/1/2022 pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Expunerea succintă a cauzei

Prin Sentința nr. 662 din 28 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.567/3/2019 al Tribunalului București — Secția I penală, definitivă prin Decizia nr. 683/A din 27 mai 2022 a Curții de Apel București — Secția a II-a penală, inculpata Y.A.F. a fost condamnată, în baza art. 291 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, la pedeapsa închisorii de 3 ani, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de influență.

Împotriva hotărârii penale anterior menționate a declarat contestație în anulare contestatoarea condamnată Y.A.F., invocând cazul prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, respectiv omisiunea instanței de a se pronunța asupra unui caz de încetare a procesului penal cu privire la care existau probe în dosar.

În fapt, s-a susținut că, în condițiile în care Decizia Curții Constituționale nr. 297/2018 este o decizie simplă extremă, în intervalul 26 iunie 2018—30 mai 2022 nu a existat niciun caz de întrerupere a termenului de prescripție, astfel că, în cauză, raportat la data săvârșirii faptei, s-a împlinit termenul de prescripție generală, iar soluția corectă ar fi fost aceea de a dispune încetarea procesului penal potrivit art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală.

La termenul de judecată din data de 28 iunie 2022, Curtea a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și

Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală de a cărei dezlegare depinde soluționarea pe fond a cauzei, respectiv:

„Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate, în perioada anterior menționată?”

Punctul de vedere al completului de judecată

În majoritate, în esență, s-a reținut că, deși art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală nu mai face trimitere expresă la „nepronunțarea” instanței asupra cauzei de încetare a procesului penal, astfel cum era stipulat în dispozițiile art. 386 lit. c) din Codul de procedură penală (1968), aplicabilitatea sa este, în continuare, condiționată implicit de constatarea unei omisiuni totale a instanței de a analiza și a statua explicit asupra unei astfel de cauze.

Doar într-o atare situație hotărârea definitivă este afectată de un viciu de procedură (*error in procedendo*), susceptibil de a afecta legalitatea sa și de natură a legitima repunerea cauzei în discuție și eventuala sa rejudecare.

Într-adevăr, cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală se întemeiază exclusiv pe modul viciat al instanței de apel de a judeca și nu pe modul în care aceasta a examinat și motivat neincidența cazului de încetare a procesului penal.

Conform principiului securității raporturilor juridice, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive, cu unicul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în privința sa. Simplul fapt că pot exista două puncte de vedere asupra chestiunii respective nu este un motiv suficient de a rejudeca o cauză.

Acestui principiu nu i se pot aduce derogări decât dacă o impun motive substanțiale și serioase, fiind invocată în acest sens jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv: Hotărârea din 7 iulie 2009, în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, Hotărârea din 24 iulie 2003, în Cauza *Ryabykh împotriva Rusiei*, Cauza *Mitrea împotriva României*, Hotărârea în Cauza *Urbanovici împotriva României*.

În consecință, omisiunea instanței de a se pronunța asupra prescripției, în contextul unei practici unitare cu privire la dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, nu este generată de o eroare de procedură, adică o nepronunțare care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare, ci de faptul că atât părțile, cât și organul judiciar nu au mai considerat necesar a se analiza această problemă de drept ce primise o dezlegare unitară în practică și doctrină.

În opinie minoritară, s-a apreciat că omisiunea punerii în discuție, analizării și pronunțării asupra unei cauze de încetare a procesului penal, inclusiv a prescripției răspunderii penale, este o chestiune eminentemente procedurală, intrând în sfera de aplicabilitate a art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, și că acest aspect rezultă atât din textul de lege, cât și din Decizia nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, neimpunându-se sesizarea aceleiași structuri jurisdicționale, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, pentru pronunțarea unei noi hotărâri prealabile.

Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus conexarea acestora într-un singur dosar, înregistrat cu nr. 1.708/1/2022.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Alba Iulia, care, după caz, au făcut referire și la opiniile unora dintre instanțele arondate.

1. *Cu privire la chestiunea de drept invocată, care vizează interpretarea dispozițiilor art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală pentru a se stabili dacă instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză*

Într-o primă opinie, regăsită în informațiile transmise de Curtea de Apel București — Secția I penală (o parte a judecătorilor), Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Suceava (o parte a judecătorilor Secției penale), Tribunalul Covasna, Tribunalul Neamț, Tribunalul Brăila, Tribunalul Iași, Judecătoria Rupea, Judecătoria Buhuși, Judecătoria Onești, Judecătoria Roman, Judecătoria Galați, Judecătoria Tecuci, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși, Judecătoria Târgu Jiu, s-a opinat în sensul că dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare *are competența*, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză.

În cea de-a doua opinie, regăsită în informațiile transmise de Curtea de Apel București — Secția I penală (o parte a judecătorilor), Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Suceava (o parte a judecătorilor secției penale), Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Olt, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Gorj, Tribunalul Brașov, Tribunalul Bacău, Tribunalul Galați, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Argeș, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Timiș, Tribunalul Arad, Judecătoria Iași, Judecătoria Podu Turcului, Judecătoria Moinești, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Târgu Cărbunestii, Judecătoria Novaci, Judecătoria Fălticeni, Judecătoria Botoșani, Judecătoria Săveni, s-a considerat că dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare *nu are competența*, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză.

2. *Referitor la chestiunea de drept invocată, referitoare la posibilitatea instanței care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, să reanalizeze prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel*

a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, s-au conturat două opinii:

Într-o primă opinie, se consideră că în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, *nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale* în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 aprilie 2018—30 mai 2022.

În această ipoteză în care cauza prezumată de încetare a procesului penal a făcut obiectul unei evaluări nemijlocite a instanței de judecată, hotărârea se bucură de autoritate de lucru judecat, iar argumentele instanței nu pot fi repuse în discuție, dat fiind că în aceste cazuri contestarea hotărârii nu tinde la înlăturarea unui viciu de procedură derivat din omisiunea de a examina incidența unui impediment procedural, ci la reevaluarea în substanța fundamentului faptic al soluției în sine (*error in iudicando*), pe calea unui apel degizat.

Acest punct de vedere a fost exprimat de judecătorii Curții de Apel București, Curții de Apel Galați, Curții de Apel Iași, Curții de Apel Pitești, Curții de Apel Târgu Mureș, Curții de Apel Timișoara, Curții de Apel Suceava, Curții de Apel Alba Iulia, Tribunalului Iași, Tribunalului Covasna, Tribunalului Bacău, Tribunalului Vaslui, Tribunalului Timiș, Tribunalului Arad, Judecătoriei Iași, Judecătoriei Piatra-Neamț, Judecătoriei Huși, Judecătoriei Vaslui, Judecătoriei Răducăneni, Judecătoriei Podu Turcului, Judecătoriei Târgu Cărbunestii, Judecătoriei Rupea.

Într-o altă opinie, exprimată de judecătorii Tribunalului Brăila, Tribunalului Argeș, Judecătoriei Buhuși, Judecătoriei Târgu Jiu, Judecătoriei Fălticeni, Judecătoriei Botoșani, Judecătoriei Săveni, s-a susținut că, în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, instanța care soluționează contestația în anulare *poate reanaliza prescripția răspunderii penale* în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018.

Omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 aprilie 2018—30 mai 2022 reprezintă o eroare de procedură, în sensul art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, și nu o eroare de judecată, având în vedere considerentele Deciziei nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală.

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în punctul de vedere formulat, în principal a susținut că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinite condiția existenței unei chestiuni de drept *in abstracto* ce se

impune a fi lămurită și nici condiția existenței unei legături între chestiunea de drept invocată și soluționarea pe fond a cauzei.

Referitor la prima întrebare adresată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a susținut că în etapa admisibilității în principiu nu poate fi analizată legea penală mai favorabilă, dacă în funcție de aceasta s-ar aprecia existența sau inexistența unei cauze de încetare a procesului penal.

În etapa admisibilității în principiu se verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 431 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța nu verifică cu această ocazie dacă este incidentă respectiva cauză de încetare a procesului penal, ci verifică dacă este invocat unul dintre cazurile prevăzute de art. 426 din Codul de procedură penală, dacă respectiva contestație a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

În doctrină și în practica judiciară se apreciază că reprezintă o condiție pentru admisibilitatea în principiu inclusiv ca motivul de contestație invocat să nu fi fost deja verificat de către instanță (M. Udroui, I. Tocan, comentariu la art. 431 din Codul de procedură penală în M. Udroui (coord.), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, ediția 3, București, C.H. Beck, 2020, p. 2189).

Prin raportare la situația din prezenta cauză, s-a reținut că instanța care verifică admisibilitatea în principiu a contestației în anulare nu va reanaliza cu această ocazie legea penală mai favorabilă, fiind suficient pentru admiterea în principiu să constate invocarea cazului prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală prin raportare la alte elemente decât cele cu privire la care instanța de judecată s-a pronunțat deja.

Referitor la cea de-a doua întrebare adresată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a susținut că instanța poate reanaliza prescripția răspunderii penale în raport cu elemente noi sau cu dispoziții legale care nu au fost avute în vedere la momentul soluționării cauzei în care s-a pronunțat hotărârea ce face obiectul contestației în anulare.

Această apreciere nu se realizează însă cu ocazia verificării admisibilității în principiu, ci cu ocazia judecării contestației în anulare. O astfel de interpretare nu presupune o reapreciere a aspectelor cu privire la care instanța de judecată s-a pronunțat deja, ci luarea în considerare a elementelor noi invocate — inexistența vreunei cauze de întrerupere a prescripției răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022 — pentru a aprecia dacă respectiva contestație în anulare este întemeiată.

VII. Examenul jurisprudenței în materie

1. *Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale*

1.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, a fost identificată **Decizia nr. 10 din 29 martie 2017**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 25 mai 2017), prin care s-a statuat că, în interpretarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, instanța care soluționează contestația în anulare nu poate reanaliza o cauză de încetare a procesului penal, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența cauzei de încetare a procesului penal.

1.2. În ceea ce privește deciziile de speță, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție și al Completului de 5 judecători nu au fost identificate hotărâri în care să fi fost analizate problemele de drept supuse dezlegării.

2. *Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale a României*

2.1. **Decizia nr. 453 din 24 iunie 2020** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1190 din 7 decembrie 2020)

referitoare la respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în interpretarea dată acestora prin Decizia nr. 10 din 29 martie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

2.2. **Decizia nr. 120 din 15 martie 2022** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 15 iulie 2022) referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în interpretarea dată prin Decizia nr. 10 din 29 martie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

VIII. *Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului*

În urma examenului de jurisprudență la nivelul Curții Europene a Drepturilor Omului, nu au fost identificate hotărâri care să prezinte semnificație sub aspectul problemelor de drept ce formează obiectul întrebărilor prealabile.

IX. *Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție*

S-a comunicat că, deși în jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate decizii prin care să fie rezolvată în mod direct problema de drept dedusă interpretării în Dosarul nr. 1.708/1/2022, deciziile nr. 46/A din 3 martie 2022 și nr. 62/A din 29 martie 2022 ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție cuprind următoarele considerente relevante pentru soluționarea acestora:

Prin **Decizia nr. 46/A din 3 martie 2022, Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție**, cu referire la cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, a arătat că acesta „se întemeiază exclusiv pe modul viciat al instanței de apel de a judeca și nu pe modul în care aceasta a examinat și motivat neincidența cazului de încetare a procesului penal. Numai în situația în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cauzei de încetare a procesului penal — pentru care existau la dosar probele necesare care conduceau la soluția de încetare a procesului penal — se poate constata o eroare de procedură, adică o nepronunțare imputabilă instanței care, prejudiciind interesele legitime ale părții, îi dă dreptul să formuleze contestație în anulare”.

Totodată, „rezultă cu claritate că poate fi introdusă contestație în anulare doar pentru încălcări ale legii de procedură, iar când aceasta este întemeiată pe prevederile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, doar atunci când instanța a pronunțat o soluție de condamnare, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal (...), ce nu a făcut obiectul analizei, fiind numai din eroare.

A interpreta altfel acest caz de contestație în anulare ar însemna transformarea contestației în anulare, ca și cale extraordinară de atac, într-un apel deghizat, permițându-se, contrar legii, pronunțarea unei soluții diametral opuse, exclusiv pe baza unei interpretări diferite date aceluiași elemente avute în vedere de instanța de apel, de către judecători din cadrul aceleiași instanțe.

O nouă analiză a fondului cauzei poate fi dispusă, exclusiv, în ipoteza în care în cadrul contestației în anulare apar elemente noi circumscrise unei erori de procedură a instanței de apel, pornindu-se, în mod obligatoriu, de la principiul prezumției legalității hotărârilor judecătorești (...).”

Prin Decizia nr. 62A din 29 martie 2022, Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție a reținut „(...) *Ca urmare, în situația în care instanța de apel a dezbătut și analizat deja aspectele invocate de contestatori cu privire la incidența termenului de prescripție specială a răspunderii penale, constatând că, dimpotrivă acesta nu se împlinise la data pronunțării hotărârii definitive, ca urmare a suspendării termenului de prescripție a răspunderii penale prin decretul Președintelui, în speță devine aplicabilă Decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, respectiva cauză de încetare a procesului penal nemaiputând fi reanalizată pe calea contestației în anulare întemeiată pe dispozițiile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală.*”

X. Punctul de vedere exprimat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară

Asupra chestiunii de drept supuse dezlegării, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a opinat în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare nu poate, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă, în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză.

Astfel, în ceea ce privește admisibilitatea în principiu a unei contestații în anulare, prevăzută de art. 431 din Codul de procedură penală, aceasta constă în obligativitatea instanței de a verifica atât invocarea unui caz de contestație dintre cele prevăzute expres de art. 426 din Codul de procedură penală, cât și a concordanței dintre cazul invocat și existența unui fapt juridic, de natură să facă să fie îndeplinite formal condițiile prevăzute de cazul respectiv. Lipsa îndeplinirii uneia dintre aceste cerințe duce la respingerea contestației ca inadmisibilă.

Contestația în anulare este o cale de atac de reformare și retractare al cărei scop este acela de a înlătura erorile procedurale, nu pe cele de fond. Conform literaturii de specialitate, cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală se referă la situația în care cauza a fost soluționată prin condamnarea inculpatului printr-o hotărâre definitivă, iar instanța de judecată a ignorat probe aflate la dosar, care ar fi permis pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal.

Astfel, pentru a putea fi invocat acest caz de contestație în anulare, este necesar să fie îndeplinite două condiții cumulative: (1) prin hotărârea definitivă atacată trebuie să se fi dispus condamnarea inculpatului; și (2) la dosarul cauzei să existe probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal.

Cu privire la cea de-a doua condiție s-a apreciat că cererea de contestație în anulare poate fi admisă atât în cazul în care la dosar existau probe cu privire la încetarea procesului penal, cât și atunci când, deși probele nu existau în cuprinsul dosarului, instanța era obligată să le ia în considerare din oficiu.

De asemenea, cu privire la această condiție, autorii au apreciat că, dacă probele nu sunt materiale, ci constau în acte normative pe care instanța avea obligația să le cunoască (de exemplu, lege de modificare a prescripției răspunderii penale), acestea trebuie să fi fost intrate în vigoare până la momentul pronunțării ce face obiectul contestației în anulare.

Or, aplicarea într-un mod sau altul a legii penale mai favorabile nu reprezintă o eroare de procedură, după cum nu echivalează nici cu aplicarea unei pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Punerea în discuție în faza de admisibilitate a contestației în anulare a modalității de aplicare a legii penale mai favorabile reprezintă o analiză de drept substanțial și o antamare a cauzei pe fond, ceea ce excedează obiectului și scopului acesteia.

Evaluarea instanței de apel cu privire la existența și tipicitatea faptei sau cu privire la legea penală mai favorabilă a intrat în

autoritatea de lucru judecat, chiar dacă ulterior rămânerii definitive a hotărârii survin modificări legislative sau jurisprudențiale care sunt de natură să releve caracterul eronat al analizei. Netemeinicia sau nelegalitatea soluției instanței de apel va putea fi contestată numai prin intermediul căilor extraordinare de atac prevăzute de lege și în condițiile restrictive stipulate de legiuitor.

Prin urmare, în condițiile în care a intrat în autoritatea de lucru judecat evaluarea instanței cu privire la legea penală mai favorabilă și la efectele produse de trecerea timpului, într-o astfel de ipoteză întreruperea cursului prescripției răspunderii penale și incidența prescripției generale sau speciale se pot realiza numai în condițiile art. 121—124 din Codul penal din 1969, întrucât nu se poate reține aparența de sustenabilitate a cazului de contestație în anulare invocat, respectiv cel prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în condițiile în care legea penală mai favorabilă stabilită cu autoritate de lucru judecat este Codul penal din 1969, iar contestatorii ar invoca dispozițiile noului Cod penal și, implicit, reevaluarea legii penale mai favorabile, adică comiterea de către instanță a unei erori de judecată, iar nu a uneia de procedură.

Cu referire la a doua întrebare din cuprinsul sesizării, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a opinat în sensul că în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv existența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022.

În argumentarea punctului de vedere formulat s-a susținut că pe calea contestației în anulare nu se poate repune în discuție o cauză de încetare a procesului penal, dacă această problemă a fost dezbătută cu ocazia judecării apelului, deoarece calea extraordinară de atac s-ar transforma într-un „apel deghizat”.

Acest aspect reiese din Decizia nr. 10/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, care a interpretat modalitatea de aplicare a dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală. Din conținutul acestei decizii reiese că aspectele ce țin de fondul cauzei pot fi supuse controlului judiciar, eventual pe calea extraordinară a recursului în casație, în măsura în care criticile se circumscriu cazului prevăzut de art. 438 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură penală („*în mod greșit s-a dispus încetarea procesului penal*”).

Raționamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție ce reiese din Decizia nr. 10 din 29 martie 2017 a fost validat de Curtea Constituțională prin deciziile nr. 453 din 24 iunie 2020 și nr. 120 din 15 martie 2022.

Curtea a constatat că invocarea de către persoana condamnată a unei cauze de încetare a procesului penal, care ar fi existat la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive de condamnare și asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat — și nu doar a incidenței în cauza în care persoana a fost condamnată a unei cauze de încetare a procesului penal asupra căreia instanța de apel a omis să se pronunțe, presupune o critică a raționamentului judiciar făcut de instanța de apel cu

privire la cauza de încetare a procesului penal invocată de persoana condamnată, cauză analizată cu prilejul soluționării apelului și, implicit, o reevaluare a fondului cauzei, prin invocarea unei căi extraordinare de atac, ceea ce ar transforma contestația în anulare într-un „apel deghezizat”.

Din raționamentele expuse rezultă că instanța care soluționează contestația în anulare nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, dacă instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în raport cu împlinirea termenului de prescripție.

XI. **Opinia judecătorului-raportor**

Soluția propusă de judecătorul-raportor a fost aceea de respingere, ca inadmisibilă, a sesizărilor formulate de Curtea de Apel Brașov și de Curtea de Apel București, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate.

În esență, s-a reținut că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate reglementate de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv nu este îndeplinită condiția ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele, respectiv nu este îndeplinită condiția ca problema de drept pusă în discuție să fie una veritabilă, dificilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, astfel că sesizările formulate de Curtea de Apel Brașov și de Curtea de Apel București prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile nu sunt admisibile.

XII. **Înalta Curte de Casație și Justiție**, examinând sesizarea formulată de Tribunalul Cluj, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

XII.1. **Dispoziții relevante**

Codul penal

Art. 155 (în vigoare până la data de 29 mai 2022) —

Înteruperea cursului prescripției răspunderii penale

(1) *Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întreprinde prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.*

Art. 155 [în vigoare începând cu data de 30 mai 2022, în urma publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 30 mai 2022 a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2022 pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal] — **Înteruperea cursului prescripției răspunderii penale**

(1) *Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întreprinde prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului. (...)*

Codul de procedură penală

Art. 426 — Cazurile de contestație în anulare

Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele cazuri:

(...) b) *când inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal. (...)*

Art. 431 — Admiterea în principiu

(1) *Instanța examinează admisibilitatea în principiu, în camera de consiliu, cu citarea părților și cu participarea procurorului. Neprezentarea persoanelor legal citate nu împiedică examinarea admisibilității în principiu.*

(2) *Instanța, constatând că cererea de contestație în anulare este făcută în termenul prevăzut de lege, că motivul pe care se sprijină contestația este dintre cele prevăzute la art. 426 și că în sprijinul contestației se depun ori se invocă dovezi care sunt la dosar, admite în principiu contestația și dispune citarea părților interesate.*

XII.2. **Cu privire la admisibilitatea sesizării:**

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”*

Așadar, textul legal mai sus enunțat determină aria restrictivă a examinării pe care o efectuează Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unei hotărâri prealabile și stabilește mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate.

Referitor la ultimul aspect anterior menționat se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor condiții de admisibilitate a sesizării:

— chestiunea de drept să fie ridicată în cursul judecății, în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele;

— chestiunea de drept pusă în discuție să fie una veritabilă, dificilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Verificând regularitatea investirii prin raportarea acestor condiții de admisibilitate la sesizările ce fac obiectul prezentei cauze, se constată că nu sunt îndeplinite cumulativ toate aceste condiții.

Astfel, cu privire la prima condiție, se constată că este îndeplinită în cauză, solicitările de lămurire a problemelor de drept invocate aparținând unor instanțe investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv Curtea de Apel Brașov — Secția penală, pe rolul căreia se află înregistrată contestația în anulare formulată împotriva Deciziei penale nr. 592/AP din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Brașov și, respectiv, Curtea de Apel București — Secția I penală, pe rolul căreia se află înregistrate contestațiile în anulare formulate împotriva Deciziei penale nr. 683/A din data de 27 mai 2022 a Curții de Apel București — Secția a II-a penală și a Deciziei penale nr. 384/A din data de 31 martie 2022 a Curții de Apel București, Secția a II-a penală.

Însă, cu privire la condiția ce vizează caracterul de actualitate a problemelor de drept invocate în cauză, deși inițial, la momentul sesizării, era îndeplinită, în prezent aceasta nu mai subzistă.

Astfel, din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și din verificările efectuate la nivelul instanței supreme rezultă că nu au fost pronunțate hotărâri prealabile sau în recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la chestiunile de drept supuse analizei și nici nu fac obiectul vreunui recurs în interesul legii în curs de soluționare, însă este de observat că recent, prin *Decizia nr. 67/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*, au fost dezlegate problemele de drept cu care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost investită în prezenta sesizare.

În acest sens, prin *Decizia nr. 67/2022, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*, admitând sesizările formulate de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, respectiv Curtea de Apel Brașov — Secția penală, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului *tempus regit actum*” și „Dacă în aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin *Decizia nr. 10/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii”, a stabilit că: 1. Normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept penal material (substanțial) supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, cu excepția dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului *mitior lex* prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție și art. 5 din Codul penal, respectiv că: 2. *Instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii.*

Prin sesizările ce fac obiectul prezentei cauze s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. *Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*

2. *În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin *Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022?**

3. *Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?*

Procedând la o examinare comparativă a sesizării pendinte în raport cu cea cu care a fost investit Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală și care a fost soluționată prin *Decizia nr. 67/2022*, se constată că prezenta sesizare se circumscrie, în esență, aceleiași probleme de drept care a fost analizată și rezolvată de instanța supremă.

Faptul că titularii sesizării au îmbrăcat sub o altă formă chestiunea litigioasă nu este în măsură să fundamenteze admisibilitatea prezentei sesizări și să susțină caracterul de actualitate al acesteia, întrucât, indiferent de ipotezele particulare indicate în conținutul sesizărilor, dezlegarea din *Decizia nr. 67/2022* este aplicabilă și în privința problemelor de drept cu care a fost investită instanța supremă în prezenta cauză.

Astfel, întrebarea a doua din sesizarea Curții de Apel Brașov — *În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin *Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022?* — se suprapune întocmai cu problema dezlegată la punctul 2 din *Decizia nr. 67/2022*, respectiv s-a stabilit că: *Instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbătut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii.**

Cât privește problema de drept sesizată de Curtea de Apel București, dacă „*Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?*”, se poate constata că și aceasta a fost soluționată implicit prin problema dezlegată la punctul 2 din *Decizia nr. 67/2022*, prin interpretarea *per a contrario* a acesteia, respectiv instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate analiza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel nu a dezbătut și nu a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii.

Mai mult decât atât, această interpretare este susținută și de considerentele *Deciziei nr. 453 din 24 iunie 2020* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1190 din 7 decembrie 2020), prin care dispozițiile art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, interpretate prin *Decizia nr. 10 din 29 martie 2017*, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, au fost supuse controlului de constituționalitate și s-a constatat că sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În considerentele acestei decizii (paragrafele 29 și 30) s-a reținut că *orice greșită apreciere a instanței* cu privire la incidența cauzelor de încetare a procesului penal constituie

o greșeală de drept, ce implică reevaluarea fondului hotărârii judecătorești astfel pronunțate, însă „omisiunea instanței de a se pronunța cu privire la incidența unei cauze de încetare a procesului penal reprezintă o eroare de procedură, în acest caz instanța neanalizând aspectele ce ar putea determina o soluție de încetare a procesului penal”.

Concluzionând, Curtea Constituțională a reținut (paragraful 34) că „omisiunea instanței de a se pronunța asupra unei cauze de încetare a procesului penal poate face obiectul căii extraordinare de atac a contestației în anulare, prevăzută la art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, pe când soluția greșitei nedispunerii a încetării procesului penal, în situația în care instanța, în mod eronat, a constatat lipsa incidenței unei cauze de încetare a procesului penal, nu face obiectul de reglementare al textului criticat. Cu toate acestea, având în vedere natura instituției recursului în casație, greșita pronunțare a instanței cu privire la lipsa incidenței unei cauze de încetare a procesului penal este necesar a fi reglementată la art. 438 din Codul de procedură penală”.

Considerentele acestei decizii au fost reiterate de către Curtea Constituțională într-o decizie recentă (Decizia nr. 120 din 15 martie 2022), iar prin paragraful 22 s-a reținut că „Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin decizia mai sus menționată (n.n. Decizia nr. 453 din 24 iunie 2020), precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză”.

Există, totuși, o diferență între sesizarea soluționată prin Decizia nr. 67/2022 și prezenta sesizare, în ceea ce privește solicitarea de dezlegare a următoarei probleme de drept: *Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*

Raportat la această problemă de drept, în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, se apreciază că aceasta nu este îndeplinită din perspectiva inexistenței unei veritabile „chestiuni de drept” în înțelesul pe care art. 475 din Codul de procedură penală îl conferă acestei sintagme, care să necesite o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, deși în cuprinsul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală nu se menționează expres, cu ocazia verificării admisibilității sesizării trebuie analizată și existența unei veritabile chestiuni de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că „Așadar, numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte. În cazul considerării ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o «procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor ca

fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii»” (Decizia nr. 22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1057 din 28 decembrie 2016).

Verificând întrebarea „*Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*”, din această perspectivă, se poate observa că aceasta nu este o problemă de drept care să dea naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite.

Astfel, după modul de formulare, întrebarea vizează, în esență, dacă *în etapa admisibilității în principiu* a unei contestații în anulare se poate realiza o analiză a legii penale mai favorabile.

Or, atât practica judiciară (cu titlu de exemplu, a se vedea Sentința nr. 356/2021 din data de 15 iunie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție; Decizia nr. 342/2021 din data de 9 iunie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală), cât și doctrina [M. Udrioiu, I. Tocan, comentariu la art. 431 din Codul de procedură penală în M. Udrioiu (coord.) *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, ediția 2, București, C.H. Beck, 2020, p. 1702; G. Tudor, comentariu la art. 431 din Codul de procedură penală în *Codul de procedură penală, comentat*, coordonator științific N. Volonciu, ediția a 3-a, București, Hamangiu, 2017, pag. 1261] este unanimă în a considera că, *în etapa admisibilității în principiu*, instanța examinează îndeplinirea condițiilor care rezultă din dispozițiile art. 426, 427, 428 și art. 431 alin. (2) din Codul de procedură penală, și nu o analiză de fond, o judecată asupra temeiniciei contestației în anulare. Astfel, instanța examinează dacă cererea de contestație în anulare privește hotărâri penale definitive, dacă este introdusă de o persoană care are calitatea cerută de lege pentru a exercita calea extraordinară de atac, dacă este introdusă în termenul prevăzut de lege, dacă motivul pe care se sprijină contestația este unul dintre cele prevăzute de art. 426 din Codul de procedură penală și dacă în sprijinul contestației sunt depuse dovezi ori sunt invocate dovezi care există în dosar. Deci, în conformitate cu dispozițiile art. 431 din Codul de procedură penală, contestația în anulare este supusă unei verificări prealabile judecării în fond a acesteia, instanța fiind obligată să efectueze o verificare formală a îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru introducerea unei astfel de cereri, și nu o analiză de fond, o judecată asupra temeiniciei contestației în anulare.

În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională prin *Decizia nr. 130 din 20 martie 2018* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 5 iulie 2018, paragraful 22), în care a reținut că „*procedura aditerii în principiu a cererilor formulate, conform dispozițiilor art. 426 din Codul de procedură penală, nu presupune o judecată asupra temeiniciei contestației în anulare, care să implice administrarea unui probatoriu în fața instanței sesizate, ci o verificare formală a îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru introducerea unei astfel de cereri. În acest sens, potrivit prevederilor art. 431 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța sesizată va verifica dacă cererea de contestație în anulare este făcută în termenul prevăzut de lege, dacă motivul pe care se sprijină contestația este unul dintre cele prevăzute la art. 426 din Codul de procedură penală și dacă în sprijinul contestației se depun ori se invocă dovezi care sunt la dosar*”, reiterată și în Decizia nr. 297 din 9 iunie 2020 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1076 din 13 noiembrie 2020).

În concluzie, analiza legii penale mai favorabile sau, așa cum a reținut instanța de trimitere, „care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză” este o analiză de fond, o judecată asupra temeiniciei contestației în anulare ce nu poate fi realizată în procedura admisibilității în principiu, care vizează o verificare formală a îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru introducerea unei astfel de cereri.

Fiind unanim acceptat că în procedura admisibilității în principiu nu se realizează o analiză de fond, cum ar fi în cazul concret analiza legii penale mai favorabile, nu se poate susține că problema de drept expusă în prima întrebare de către instanța de trimitere, Curtea de Apel Brașov, este de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite, care să legitimeze intervenția instanței supreme prin mecanismul hotărârii prealabile.

În atare situație nu se poate reține că suntem în prezența unei veritabile „chestiuni de drept” în înțelesul pe care art. 475 din Codul de procedură penală îl conferă acestei sintagme, care să necesite o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Or, intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală este legitimă doar atunci când tinde la clarificarea înțelesului uneia sau mai multor norme juridice ambigue sau complexe, ale căror conținut ori succesiune în timp pot da naștere la dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească, afectând, în final, unitatea aplicării lor de către instanțele naționale.

Concluzionând, în considerarea celor anterior expuse, se constată că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate reglementate de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv nu este îndeplinită condiția ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele, respectiv nu este îndeplinită condiția ca problema de drept pusă în discuție să fie una veritabilă, dificilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, astfel că sesizările formulate de Curtea de Apel Brașov și de Curtea de Apel București prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile nu sunt admisibile.

Constatând neîndeplinite condițiile de admisibilitate menționate de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte nu va proceda la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze, urmând a respinge, ca inadmisibile, sesizările formulate.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, sesizările formulate de Curtea de Apel Brașov — Secția penală, în Dosarul nr. 190/64/2022, respectiv de Curtea de Apel București — Secția I penală, în dosarele nr. 4.334/2/2022 și nr. 4.382/2/2022, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. *Dispozițiile art. 426 lit. b) și ale art. 431 din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că instanța care soluționează contestația în anulare are competența, în etapa admisibilității în principiu, să reanalizeze care dintre legile penale care s-au succedat în timp este mai favorabilă în cazul în care se invocă incidența unei cauze de încetare a procesului penal în raport cu o lege succesivă care nu a fost reținută ca fiind mai favorabilă în cauză?*

2. *În aplicarea dispozițiilor art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 10/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297 din 26 aprilie 2018 și nr. 358 din 26 mai 2022, poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a analizat incidența acestei cauze de încetare în raport cu împlinirea termenului de prescripție specială, însă a omis să aibă în vedere natura simplă/extremă a Deciziei Curții Constituționale nr. 297/2018, respectiv inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022?*

3. *Constituie omisiunea instanței de a avea în vedere inexistența unei cauze de întrerupere a termenului de prescripție a răspunderii penale, în perioada 26 iunie 2018—30 mai 2022, o eroare de procedură, în sensul art. 426 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, în ipoteza cauzelor definitiv judecate în perioada anterior menționată?*

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 19 decembrie 2022.

Pentru președintele Secției penale a Înaltei Curți
de Casație și Justiție,

judecător **Daniel Grădinaru,**

ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii, semnează
președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

judecător **Corina-Alina Corbu**

Magistrat-asistent,
Adina Andreea Ciuhan Teodoru

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

